

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Közgazdasági- és Szépirodalmi hetilap.

Előfizetési ár:

Egész évre K. 5.—
Fél évre " 2:50
Negyed évre " 1:25

Egyes példány 10 fillérért kapható:
Schulcz Ignác laptulajdonosnál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hova
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:

Léva, Kazinczy-utca 2. sz.

Nyilttéri közlemények soronként 20 fillér.

Hirdetések egyezség szerint.

Megjelenik minden szombaton,
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Az aradi vesztőhely megváltása.

A „Lévai Hírlap“ okt. 9-én megjelent 20-ik számából, amelyben az aradi vesztőhely megváltására megindítottuk a gyűjtést — annak idején elküldtünk egy példányt dr. Barabás Béla országgyűlési képviselőnek, mint az aradi 13-as bizottság elnökének, ki az alábbi lelkes hangú levelet intézte lapunk szerkesztőségéhez:

Tekintetes Szerkesztőség!

Megkaptam a „Lévai Hírlap“ október 9-iki számát, amely a *Heti levél* rovatában igen meleg hangon és lelkes szavakkal foglalkozik az aradi vesztőhely megváltásának kérdésével, — egyttal pedig a szent célra gyűjtést indít meg.

Jól esik az Önök derék lapjának e hazafias ténykedése, mert látom, hogy a nemzeti kötelesség teljesítésére irányuló hívó szavam nem hangzott el a pusztában hanem fogékony lelkekre talált.

Hiszen én nem ok nélkül fáradozom azon, hogy ez az áldott földterület, a nemzet hű fiait és leányainak közadakozásából vétessék, mert azt akarom, hogy a tömegek apró adományai, fillérei legyenek benne az összegben, mely a megváltásra s a hely méltó megőrkítésére szükséges. Ebben erkölcsi erő és felemelő érzés nyilatkozik meg az emberi lelkekben, azzal a tudattal, hogy a gazdagok ezüstje s a szegények garasa egymás mellé sorakozik, egy nagy, egy szép és szent feladat megoldására.

Köszönet tehát Önöknek, az én lelkes segítőtársaimnak s Isten áldása kísérelje

azokat akik áldozatot hoznak nagy kötelességünk teljesítésére.

Hazafias üdvözléssel

Dr. Barabás Béla

orsz. képviselő
az aradi 13. bizottság elnöke.

Budapest, 1909. október 16.

... „erkölcsi erő és felemelő érzés nyilatkozik meg az emberi lelkekben, hogy a gazdagok ezüstje s a szegények garasa egymás mellé sorakozik, egy nagy, egy szép és szent feladat megoldására...“

Ezeket ragadjuk ki Barabás leveléből. Ehhez minékünk csak az a hozzáfűzni valónk, hogy egy nép, egy nemzet csak úgy képes létezni s csak úgy képes haladni a nemzeti kultúra fokain s csak úgy képes szembeszállni mindenféle ellenséges áramlatokkal, hogyha nagyjait méltóképen megtudja becsülni és azok iránt kegyeletét méltóképen akarja és tudja is leróni.

A magyar nemzetnek joga van a létezni s nagyot fog még haladni a nemzeti kultúra fokain. A magyar nép nagyra van hivatva, mert az sosem késett leróni kegyeletét a szabadság, a tudomány, a népjogok mártirjai iránt. A magyarnak ez kezdettől fogva dicséretes tulajdona s ezt szívéből nem irthatja ki a mai nemzetközi s kozmopolita irányzat sem.

Nem. Mert akadnak közöttünk egypáran mindég olyanok, kik erkölcsi erejük egész súlyával fáradoznak azon, hogy a tespedőket is fölrázzák hideg közönyösségükből.

Ilyen harcos a magyar sajtó is, a

toll, az irás erejére támaszkodva, annak erejében bizva áll ki a fórumra s irányt szab amelyen haladnunk kell, vagy tilalomfát állít föl eldörögven szózatát: eddig és ne tovább!

Ma már a sajtó az, mely az iskola után az élet iskolájának lapjait tárja elének. Tanit szeretni, megtartani e hazát, mely annyi vészes küzdelmek után is él s hatalmában, tekintélyében gyarapodik. Ebben a sajtónak is nagy az érdeme, a becsületes magyar sajtóé, mely önzetlen harcosa a köznek s mindenütt ott van, ahol dolgozni, áldozni és küzdeni kell.

A vidéki sajtónak nehezebb a sora, de annál nagyobb lelkesültséggel küzd ideáljáért, annál nagyobb lelkesültséggel szítja a hazaszeretetet szent tűzét, mely ma már igen sok szívben csak hamvadó parázs módjára él. Ennek a szent tűznek lángra szítását kíséreltük meg mi is, hogy aztán áldozatra készítsük, hogy sikerrel tettük e ezt, majd megmondja a közel jövő!

*

Lapunk multi számában olvasóinknak gyűjtő ivateket mellékelünk, hogy a szent célért lelkesedők munkáját megkönnyítsük. Az önzetlen munka mindég dicséretet érdemel, de a gyűjtés munkája különösen megérdemli azt. Tudjuk mi azt igen jól, hogy sok helyütt van visszautasításnak kitéve a gyűjtő, de ez ne csüggesse el azért egyiket sem mert azért százan és százan vannak kik szívesen áldoznak a haza oltárán.

Azért igen kérjük mindazokat, kiknek gyűjtő ivateket küldtünk, hogy ne dobják

KOESTLIN
féle teasütemény és cakes!

HORNIMAN-TEA
a világ legjobb teája!

BAKER
eredeti angol töltésű jamaika rum

E három, legjobbnak elismert cikk egy csésze izletes teához

kapható Léván. Kertész Lajosnál

azt félre, ne rösteljenek azt mindenütt elővenni ahol csak megfordulnak. Ne számítson egyikük sem arra, hogy majd a másik gyűjt, mert minden gyűjtött fillérrel előbb és előbb vagyunk a megváltás megvalósulásához.

Itt helyben is bocsájtottunk ki gyűjtő ivateket. Azonban az adományokat a Schulcz féle papírkereskedésben is leadhajják az adakozók.

A legujabban beérkezett adományokat lapunk hírvivatában nyugtázzuk.

Közügyek.

Egy társadalmi kötelességről.

A Budapesten megtartott Patronage kongresszus tanulságait sokféle irányban kell levonnia a társadalomnak. A büntető igazságszolgáltatás, valamint általában a gyengébbekkel való elbánás az államnak számos intézménye, — évszázadokon át a zsarnokság eszközei voltak. Régen az állam hatóságai válogatott kínzások közt, — a melyekben az emberi kegyetlenség kifogyhatatlan találékonyságát bizonyította, — elpusztították, sőt árthatlan családjukkal apró gyermekeikkel együtt vadul kiirtották mindazokat, akik szembe mertek állni a zsarnokkal vagy a hatalmon lévő erősebbek érdekeivel. Az emberiség haladásának egyik vizsgáló bizonyítéka, hogy ezzel szemben korunkban az állam, és a társadalom különböző tereken vállalva mentő tevékenységet végeznek a gyengék és az elhagyottak támogatása érdekében. Százakat azok közül, akiket annak előtte kínos halálra szántak volna, ma pártfogásba vesznek és tisztességes munkásokat nevelnek belőlük.

A bűncselekmények csökkentésének hatalmas eszközeül többé nem a büntetéseknek folytonos szigorítását tartják. Amíg emberek laknak földünkön, a bűncselekményeket

sohasem fogjuk ugyan teljesen kiirtani, de vannak eszközök amelyekkel nemcsak az emberiség szenvedéseit és nyomorát, hanem a bűncselekmények számát is hathatósan csökkenteni lehet.

Ide tartozik egyebek közt legszélesebb értelemben vett megelőzésnek szociálpolitikai szempontból oly nagyjelentőségű egész munkaköre és ebből, ami bennünket ezuttal különösen foglalkoztat, a kedvezőtlen helyzetben levő elhagyott társadalmi osztályok közül az állandó erkölcsi veszedelemben élőeknek pártfogásba vétele.

Összeségét ennek a pártfogó tevékenységnek „a patronage-nak” nevezzük minaddig míg e munka megjelölésére általánosan elfogadott jó magyar kifejezést nem találunk. Ide tartozik tehát a legszélesebb értelemben vett gyermekvédelem, az elhagyott árva büntetésüket töltő szülőktől származó stb. vagy veszélyeztetett környezetben élő fiatalok védelme, továbbá a javító és letartóztató intézetekből elbocsátottak támogatása. Ezt a munkát nemcsak abból a szempontból kötelességünk méltányolni, mint a jótékony-ságnak annyi más terén végzett szintén nemese munkáját, pl. a keresésképtelen aggok támogatását.

Igazi jelentősége abból áll, hogy használható erőket ment meg a nemzet gazdasági ereje számára. Továbbá, hogy megóvja az egész társadalmat, mindanyunknak — mert hisz valamennyiünk ellen elkövethető a bűncselekmények egész sorsu sora, újabb bűncselekményekkel szemben.

A javító nevelésnek és a szabadságvesztés büntetésnek főcélja korunkban, hogy az illetőt társadalmilag használhatóvá tegyék, oly képpen átalakítsák, hogy tisztességes munkával önmaga tarthassa fenn magát. Amint Herczegh Ferenc „A Kivándorló című művében költői keretben jellemzi, a munka utján kell az illetővel megismertetni a benne rejlő legnagyobb értéket, az ember munkerejét s az által felidézni azt az átváltóztást amelyet korábban csak az erkölcsi oktatástól vártak. A helyi kiválasztás, a megfelelő egyének kiszemlése, az igazán méltánylást igénylő esetekben alkalmazott segély, az inkább szerencsétleneknek, mint

bűnösöknek munkához juttatása lesznek itt a megfelelő eszközök.

Aki ezekkel a dolgokkal foglalkozik, tudja kivált től beálltával, hány tucat fiatalok keres munkát és ha hírtelen nem talál, hányan követnek el nyomorból, éhségből bűncselekményt. Dolgozni akarnának, tudnának, keresik is rá az alkalmat, mégse kapnak foglalkozást. Elsősorban ezeken, valamint az intézetekből szabadult olyan egyéneknek kell segíteni, akik önként is erős elhatározással a munka útjára akarnak áttérni.

Ha a társadalom elzárkózik előlük, nincs kétség, bűncselekményt fognak elkövetni már csak a mindennapi megélhetés szempontjából is. Ezért kell támogatni mindenkinek a Patronage egyesületeket.

A föld népének helyzete.

A kivándorlás folytonossága, még ha intenzív rohamosságából vesztett is újra és újra rátereli az ember figyelmét a föld népének, a magyar parasztságának helyzetére.

Sajnos, hogy Magyarországon mindenben akad olyan áru, aki a létező bajok orvoslására sem eszmét nem ad, sem munkával nem járul hozzá, hanem e helyett megrakodva még egy csomó hamis adattal és pletykával a külföldre szalad és ott izgat Magyarországot ellen.

Hogy nálunk az egész földmivességnak nincs kedvező helyzete, sőt egy jó részének helyzete kedvezőtlen, azt tudjuk. De mikor ezt konstataljuk, akkor ne zárjuk le szemünket a revers kép elől sem. Mert Magyarországon van bizony főképen az Alföldön tekintélyes, jómódu parasztsztyá is. Csak nézzük végig a vidéki városok takarékpénztári könyveit. Van ott elég betét paraszti részről.

A törpebirtokosok baja nem épen a törpebirtokban rejlik. Azt ugyan nem lehet állítani hogy a törpebirtokból meg lehet élni, de nálunk az a baj ma is, hogy sokan minden

T Á R C Z A.

Az élet hegyén.

*Életem hegyére megrogyva felértem . . .
Mögöttem a fonyadt, elsárgult avarban.
Nagy, könnyes szemekkel kutatni akartam
Dacos szenvedésben volt-e mért élnem?*

*Bánatos gyötrődés markolta meg lelkem,
Felértem immáron az Élet hegyére,
Mögöttem az öröm, mögöttem az Élet
És a szürkeségben egy rózsát sem leltem.*

*Ekkor jöttél Te. Aranyszín hajadra
A hűnyő napsugár reflexet vetett,
Végig simítottad lázas fejemet.*

*És erre a gyöngé, lágy cirógatásra
Feldobogott bennem ujjongva az Élet:
Nem éltem hiába . . . hisz Te érted élek.
Vesper.*

Az utolsó csók.

Elmult a nyár. A dércsipe fákról szomoruan hull a levél. Olyan ilyenkor a világ, mintha egy nagy temető lenne. Most haldoklik a természet, s a gondos földanya lassu nyugalommal pihenőre tér.

Elmult a nyár, s a fecskesereg is délre költözött. Multak a napok és a várva várt levél még most sem érkezett. Erna napról-napra szomorúbb, zárkózottabb lett. Együtt haldokolt ő is a természettel, piros-pozsgás arca egyre halványodott. A nótás vigalány nem volt sehol többé. Most csak néha-néha lehetett őt hallani, ha már nagyon fájt a szíve, ha már kicsordult a fájdalomphár ekkor oly fájdalommal annyi keservvel dalolta azt a bús szivpereszto nótát . . . „Adj egy csókot egy utolsó . . .” Ez lett a kedvenc dala, hisz oly szépen visszatükrözte lelke nagy fájdalmát.

Fájt a szíve nagyon . . . nagyon. Hisz kit oly szívóbb szeretett már talán nem él, vagy ha él talán mást szeret. Hiába várta a levelet, az nem jött.

Ott várt naphosszat a kis ablak mellett s várta csüggedetlen a póstát. Ha néha elment előttük a a uniformisba öltözött levélhordó, még érezett némi reményt . . . hátha . . . ?! De szomorúan kellett tapasztalnia

hogy most sem kapott levelet, mert a póstás a szomszédba ment. A szomszédba, hol szintén van egy leány s az is vár levelet, mint ő, de annak örömet, boldogságot hoz a posta, míg neki mindennap megújuló bánatot, keservet.

Igy ment ez nap nap után. Andor már egy fél éve, hogy itt hagyta őt s azóta nem hallott róla semmit. Pedig mint befogadta, hogy irni fog, de a levél csak késött.

Ha hallotta, hogy valaki jött onnét, arról a messze vidékről, sietett felkeresni azt, hátha hall valami hírt, de mindig bánat, csalódás érte. Nem tudtak róla semmit Mire elhervadt az utolsó őszi rózsá, elhervadt Erna is. Nagyon szerette a fiút és nem bírta már tovább e nagy fájdalmat. Aggódo lelke mindig a legrosszabbra gondolt s már biztos volt abban, hogy a fiu mást szerel, mást, kivel most — míg ő epedve sorvad utánna — most éli tán legboldogabb perceit. A csalódás a bánat elhervasztá az egykor pajkos, vig leányt.

Jobb szeretett volna már pihenni kint a temetőben hol már nem fáj semmi, hol talán megnyugodhat végre. Vágyott meghalni, hátha már ő sem él s akkor találkozhatnak fönn az új hazában, s akkor majd elmúlik a sok szenvedés, ott majd újra szerethetik egymást sokáig . . . örökké.

más munka nélkül a törpebirtokból akarnának megélni.

Aki elég szegődményes munkát kap, vagy megfelelő ipart üzhet, annak a törpebirtok is gazdagság. De nálunk a hagyományos, helytelen felfogás és öslustaságra hajlandó temperamentumunk miatt az utóbbi időkig semmi sem történt az ipar fejlesztéséért. Pedig a téli iparüzéssel kapcsolatban a törpebirtok is eltarthatja gazdját és háza népét. Hiszen az egyoldalú gazdasági rendszer mellett, még a régi „telkes gazdák” is válsággal küzdenek. És sokáig fog tartani, míg észhez nem térnek és a változatos gazdasági rendszerre fognak rátérni, a nélkül, hogy több és több földre keljen éhezniük.

A földet nem lehet szaporítani, ellenben egy nagy nemzeti tőkét könnyelműen hamar el lehet pocsékolni. A gazdasági erők aránylagos foglalkoztatása az egyetlen tartós segítség.

Az is igaz, hogy a kisgazda aránytalan teherrel van sújtva. Ezeket a terheket enyhíteni kellene és ez már ma köztudat. Megalapozni a megélhetés biztos módját: ez ma a gazdasági jelszó és ha ezt megvalósítani tudják, egészen más viszonyok fognak beköszönten a kisgazdáknál.

De azt sem felejtjük el, hogy a kisgazdába oly fényűzési vágy és elégedetlenség van beoltva, mely elérhetetlen célokból áll. Vétkes ebben az egész társadalom, kivétel nélkül. Most tehát ki kell gyógyítani nem csak anyagi, hanem lelki bajából is.

Az elégedetlen, szerencsehajszoló magyar kisgazda, Amerikában tanulja meg igazán, hogy a szegény ember milyen pária ott. Sokra nézve későn következik be a kiábrándulás. Epen azért helyes a kivándorlási törvény legszigorúbb végrehajtása; mellette azonban szükséges azt a munkát is megkezdeni végre-valahára, amely a magyar kisgazdák itthoni boldogulására vezet. Ha

valaki ezt a munkát megkezdi, sikerülni fog mert a magyar kisgazdában minden jó tulajdonság megvan, csak noszogatni és vezetni kell tudni, lelkiismeretes embereknek.

HIREK.

— **Eljegyzések.** Wilhelm Margit úrléány, Wilhelm Jakob vasuti vendéglős léányát, eljegyezte Laufer Ernő salgótarjáni nyomdatulajdonos és papirkereskedő. Schwratz Irénkét, Schwartz Sándor és neje sároi lakos kedves leányát, pedig Székely Lajos esztergomi terménykereskedő. Gratulálunk!

— **Kirendelés.** A pozsonyi közjegyzői kamara a dr. Matisz Dezsőnek Környöcbányáról Vácra történt athelyezése folytán megüresedett kir. közjegyzői állás betöltésére Décsy Aladár dr. Trencsénvármegyei főügyészt rendelte ki hivatalból helyettesnek, aki a hivatali folyó évi november hó 1-én fogja átvenni

— **Kinevezés.** A m. kir. vall. és közokt. ügyi miniszter Dobrovoczy Károly okl. tanítót a barsvörösvári áll. elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

— **Tisztviseelői kinevezés.** A vármegye főispánja Ghyllányi József lajosfalui lakos, végzett joghallgatót díjtalan közigazgatási gyakoronkka nevezte ki.

— **Megjutalmazott tanító.** Bárczy Gusztáv melleki tanító a magyar nyelv terjesztése körül tanusított érdemeiért a vallás és közoktatásügyi miniszteriumtól 50 korona jutalmat kapott, ezen jutalomban minden 4-ik évben újból fog részesülni.

— **Lopás.** Csergő József alsóveszelei lakos, 16 éves cseléd, Vinkler Kálmán ottani korcsmáros nyitott korcsmájában a sentésben a pénztár fiókból 19 kor. 4 fillért ellopott, Vinkler leánya Gizella azonban észrevette és a pénzt tőle elvette. Továbbá a tettes beismerte, hogy június 2-án ugyancsak Vinkler Kálmán korcsmárostól 2 koronát, augusztusban 3 drb 5 koronást, szeptember 16-án 14 koronát, 19-én 6 koronát, összesen 37 koronát ellopott. A megtévedt cselédet a csendőrség letartóztatta.

— **Tűz.** Hányi János nagysalóli lakos háza, mely Schäffer Henrik meszaros által van bérelve, ismeretlen okból kigyulladt és leégett. E kár 620 korona, Biztosítási utján megtérül.

— **Iparosokat felvilágosító iroda.** Az Országos Iparegyesület igazgatósága elhatározta, hogy a külföld mintájára felvilágosítóirodát szervez, amelynek célja, hogy az egyesület tagjait első sorban az iparosokat, minien őket érdeklő ipari, jogi vagy bármely más praktikus kérdésben ingyenesen tájékoztassa. Az egyesület irodája rendelkezésére áll a tagoknak a munkásbiztosítás, iparfelügyelet, ipari rendtartás, ipari bírások, belföldi és külföldi kiállítások, az áruk és anyagbeszerzési forrásai, gyáralapítási kérdések, vám- és kiviteli kérdések, ipari szakoktatás, ipari békéltetés, munkáltatók szervezkedése, külkereskedelmi, konzuli vasuti, szállítási és tarifakereskedésekben, országos címerhasználati, végül a statisztikai kérdések körébe tartozó ügyekben.

— **Harc a plakátok körül.** A Nyitramegyei Ujságban olvassuk: Mérei Oszkár, a gazdasági egyesület irodavezetője megbizta Magyarri Janost, hogy az egyesület hirdetményeit ragassza ki. De jött egy félóra mulva Deutch Gyula moziának mősorát hordozó falragasztója és szépen betapasztotta a gazdasági egyesület hirdetményeit egy compett moziműsorral s mint aki jól végezte a dolgot tovább állott. De Deutch színházi mősora sem díszelgett sokáig a falakon, mert jött a „Nemzeti” Braun haziszigója és egy sürgönnyel a kezében lekicsinyölőleg felültapasztotta a két fenti falragaszt. Történetesen arra megy Deutch és látja, hogy Braun szerbheber daltársulatának estélye van hirdetve a plakátokon és az ő mozi hirdetményének csak a fináléja kandikál elő Braun falragasztó alól, dühbe gurul és jelentést tesz a rendőrségnek. Ugyanakkor találkozik Mereivel, ki meg Deutchot panaszolta az ő hirdetésének betapasztása miatt. És a két falragasztón veszekedő ur között Braun ül és névet amez ősi szállóigékre gondolva. Inter duos litigantes tertius gaudet.

Ezeket olvasva, nem mulasztjuk el említenünk kívül hagyni a lévai reklámok elhez teljesen hasonló szokásait. Mert nálunk sem tisztelt az egyik reklámzó az másik jogait.

Mindennap halványabb; halványabb lett Erna. Nem volt kedve semmihez, nem járt társaságba sem, csak ott ült az ablak mellett és nézte szomorúan az utcát, az örökké vigat, s az előtte elhaladó szerelmes párokat

Fájt ezt látnia. Mért van az, hogy némely embernek olyan nagyon is sok jut a boldogságból és másnak, neki, csak örök bánat, örök fájdalom. Mért nem lehet ő is olyan boldog, mint azok, hiszen neki is van szíve, hisz ő is szeret . . . ?

A magányt kereste mindenütt. Az utóbbi időben gyakran lehetett őt látni, a kis kerti lugasban, a mig ábrándos lelke messzezáldt el oda ahhoz a fiuhoz kiért oly nagyon eped

Olyan volt itt, amint e letarolt kertben járkált, mint maga a hervadó természet. Szomorú, bús volt körülötte minden, s ez oly jól illett az ő lelkéhez.

Néha, ha már eléggé látta az utcát, ha már szíve eléggé megtelt keserőséggel, fájdalommal ha már nem bírta tovább nézni a mások boldogságát, akkor lejtött a kertbe s élénkelté kedves dalát azt a fájdalomszülte bús, bánatos nótát.

Oly igaz szívből fakadt ez a nóta, s oly szívreprezstöen énekelte azt, hogy a szomszédok könnyezve hallgatták, hiszen hatyu-

dala volt ez már, az egykor vig pajkos kis leányának.

Ha elhangzott a dal, könnyezve mondták a szomszédok „Ennek a leányának valami nagy baja van” „Erna már nem él soká”

Amint megjósolták a szomszédok, be is következett. Az idő is rosszabbra fordult, s Erna napról-napra rosszabbul lett.

Hiába volt az orvos, az már nem segíthetett rajta, mert hát lehet e irt adni egy szerető szív mély fájdalomának. Az ő „orvosa” akit oly nagyon várt, nem jött. Pedig az biztos meggyógyíthatta volna őt.

... Kinn szitált az eső, hosszan szakadatlan, talán siratót valakit vagy lehet Az utcákon azért még mindig volt egy két szerelmes pár, kik örültek az esőnek, mert hisz az esernyő alatt így jobban turbékolhatnak

Benn a szobában halotthalványan, fehér vánkosai közt fekszik Erna. Körülötte áll az egész család az ismerősök a vig barátok, kikkel annyit játszott, mikor még boldog volt, most minden bús szomorú körülötte.

Az orvosok már lemondtak róla és minden percben várták a halált.

És im megmozdul az alvó, szétterjeszti kezét, szeméi haláltűzben égnek ajka mosolyog A körülállók elfojtott sóhajok közt várják

a halált.

A lány felült ágyában, kezét ölelésre tárja szét és egy szerelmes lélek boldogságával suttogja el-elhaló hangon . . . „adj egy . . . csókot . . . egy utolsót . . .”

Mintha aludni térne visszahanyatlik a párnák közé, hogy róla álmódjék, — kiért meghalt — örök szerelmes álmokat . . .

— Kinn csunya, zivataros idő keletkezett, az utcák néptelenek; mintha, a nagy halál söpörte volna végig a várost.

Eltemették Ernát, megsiratta őt az egész város, hisz oly jó, oly szép leány volt. Állítottak neki egy szép sírkövet, melyen, amint ő meghagyta, kedvenc dala volt bevésvé.

*

Hideg őszi este volt. Erna már egy éve pihent kinn a temetőben kedves virága miket úgy szeretett, hálásan öveztek körül a kis sírdombot.

Néma csend honolt körös-körül. A hallottak csöndes tanyáját nem háborgatta semmi nesz.

Csak néha-néha hallatszott a bagoly jóvendőlése. Vajjon kinek mit jósol a madár . . . ?

Éjfél utt a város nagy órája. A siron

Pedig hát még az öreg Oroszlán élt, sok falragaszt megtört magán. De hogy lesz még majd ezután? Nem hinnék, hogy a város engedje majd bemocskolni az új Vigadó falát! Nem volna tanácsos előlött az intéző köröknek gondolkodni, hogy a város legforgalmasabb pontján nélkülözniük kell majd a reklámok kiragasztásának helyét?

— **Az ipolysági pályaház kibővítése.** A kereskedelmiügyi miniszter az ipolysági vasúti pályaudvar kibővítésére 75000 kor. összeget utalványozott ki. Régóta érzett hiányokon hívta van segíteni ez az üdvös intézkedés.

Az aradi vesztőhely megváltására beérkezett adományok nyugtázása. Feja Kálmán gyűjtő ivén: Feja Kálmán 1 kor. Ifju Lakner László 2 kor. Zsadányi Antal 1 kor. Tóth Ferenc 1 kor. Schwarcz Ferenc 1 kor. Balbach Árpád 1 kor. Összesen: 7 kor. Kopernický Cornél második gyűjtő ivén: Róth Ignác 50 fill. Löwy Miska 30 fill. Fehér Sándor 30 fill. Pick Ede 50 fill. K. B. 1 kor. Ákossy Imre 1 kor. Összesen: 3 kor. 60 fill. Multheti gyűjtéssel összesen: 31 kor. 40 fill. A gyűjtést folytatjuk.

— **Alapkövetétel.** Az áll. tanítóképző intézet új épületének munkája már annyira előre haladt, hogy f. hó 25-én hétfőn az alapkövet is elhelyezhetik. Az alapkövetétel a jelzett napon d. u. 3 órakor az intézet igazgatótanácsának, tanári karának és ifjúságának jelenlétében szép ünnepség keretében történik, melyre Léva város közönségét kivétel nélkül, ez uton hívja meg a tképző intézet igazgatója.

— **Lopas Hőnyí Vida János** nagysallói lakos szobájából folyó hó 14-én az ágyban elrejtve tartott 660 koronáját eddig még ismeretlen egyén ellopta, míg ők az udvaron a fővárosba távozó fiuktól bucsuztak. Valaki láthatta, hogy a fiuknak az ágyból adták ki az uti költségre szükséges összeget s így fedezhette fel a pénzrejték helyét. A nyomozás megindult.

— **Tüzek** a lévai uradalom grlői szeszgyárában e hó 17-én a rossz porszánnal

egy férfi zokogott hosszan keservesen. Napbarnított arcát sötétén emelte az igazságtalan ég felé, mely nem engedte, hogy akít oly nagyon szeretett az övé lehessen, mely meggátolta, hogy itt e földi életben egymáséi lehessenek.

Majd egy forró csókot nyomott a hideg köre, melyben benn volt egy élet minden szenvedése, reménye, boldogsága, egy égő szerelmes csókot... egy utolsót

Másnap egy halottat találtak a siron, egy mosolygó boldog halottat

Hirundo.

Adakozzunk az aradi vesztőhely megváltására!

való erős fűtés következtében a kéményből kipattanó szikrák által a tetőzet kigyulladt s ez okból a szeszgyár aparát is megromgálódott. A kár 10000 korona, mely biztosítás útján megtérül.

Csata községben e hó 19-én Szedlacek Dávid szakmunka leégett. A tűzet Szedlacek Mihály nevű 5 éves fia okozta, ki a konyhából gyufát szerzett s azt a kazal mellett gyújtogatta csupa játékból. Jó volna, hogyha a szülők jobban ügyelnének a gyufára és gyermekeikre.

— **A losonczi Kossuth szoborra** a f. hó 11-iki városi tanácsülés kötötte meg a szerződést Holló Barnabás szobrászművész szel, mely szerint a város a szerződés aláírásakor 3000 koronát, a leleplezőkor 6000 koronát, az átvételtől számított 8 nap múlva pedig újabb 6000 koronát tartozik fizetni.

— **Pályázat aljegyzősegre.** Érsekudvart nagyközségben megírsedetett aljegyzői állásra pályázat hirdettetett. Javaldalom: 1000 korona évi törzsfizetés a nagyközség pénztárából. Kik ezen állást elnyerni óhajtnak, jegyzői oklevelükkel, eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványukkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. év október hó 26-ik napjáig nyújtsák le a bgyarmati járás főszolgabírájához. A kérvényben a családi állapot jelzendő.

— **Öngyilkosság.** Pólya Istvánné 66 éves alsóváradii lakosné folyó hó 10-én otthonról eltűnt. Egy hét múlva talalta meg férje, de holtan. A nagyodi vizimalom gátján volt fennakadva s nyakán a fejendőjében 20-25 kgr. súlyú kövek voltak kötve. Öngyilkosságának oka valószínűleg az lesz, hogy unokáját, kit kimondhatatlanul szeretett, a katonasághoz hívták be.

— **Halokocsik ágyak nélkül.** A nemzetközi hálókocsi társaság legközelebb több vonatonál új építési rendszerű hálókocsikat szándékozik beállítani. Ez új hálókocsikban a szakaszoknak csak egy részében lesznek ágyak, míg a szakaszok többi része csupán fekvő helyekkel lesz ellátva. Miután az ágy nélküli fekvőhelyek természetesen olcsóbbak, mint az ágyal ellátottak, ennél fogva jövőre a kevésbé tehetősebb utasoknak is lehetséges lesz az éjjeli a vonatokon kényelmesebben mint eddigéig eltölteni. Ez új rendszerű hálókocsikat egyelőre kísérletképpen a pétérvár—berlin, a berlin—párisi és a berlin—madridi vonalakon fogják forgalomba hozni. Magyarországra csak akkor hozzák be, ha a jelzett helyeken bevált

— **A levegő hőse** Lázban van Budapest; sőt az egész ország. Nem is csoda! Hisz már nálunk is kezdenek repülni az emberek. Az igaz, hogy egyelőre csak az a csuda francia Blériot az, ki annyira ura lett a levegőnek, hogy főt a nagy semmiben végzi sétáját, míg mi hétköznapi emberek a rögös, göröngyös, de biztos földön botorkálunk. Vasárnap d. u. történt meg a felszállás, mely kétszázezernél több nézőt csalat oda nem csak a fővárosból, hanem a vidék, sőt még külföldről is igen sokan voltak jelen. A felszállás nagyszerűen sikerült s a vas energiája aviatikust fényesen ünneplik.

— **Mikor erkölcselen a provisio?** A m. kir. Curia a napokban egy konkrét esetben, mindkét bírósági ítélet megváltoztatása mellett fölperest keresetével elutasította és ítéletének indoklásában a következő elvi kijelentést tette: Az alkalmazottnak az alkalmazóival szemben tartozó köteles hűségével ellenkezik tehát s a jó erkölcsökbe ütközik az, hogy az alkalmazott a másik ügyleti féltől az ügylet megkötése körül kifejtett tevékenységéért

díjat kössön ki, mert ez a díjkötés a dolog természete szerint arra kötelci az alkalmazottat, hogy ne az ötlet alkalmazónak, hanem a másik ügyleti félnek, vagy legalább ennek az érdekeit is szolgálja. Minthogy pedig a jó erkölcsökbe ütköző szerződést bíróság előtt érvényesíteni nem lehet: mindkét alsóbb bíróság ítéletét megváltoztatni és fölperest keresetével elutasítani kellett.

— **A Tánctanítók Országos Egyesülete Előnöksége** értesít bennünket arról, hogy Kreutz Gyula budapesti okl. tánctanítót, az egyesület kitünően képesített tagját, kit a lévaiak előnyösen ismernek, a budapesti csász. és kir. Hadrapródi iskola parancsnokága tánctanárának szerződtette.

— **Nyitrai inasinternátus.** A nyáron készült el a nyitrai inasinternátus. A praktikusan berendezett, minden követelménynek megfelelő internátust f. hó 14-én adták át rendeltetésének s aznap költöztek be első lakói. A magyar ipar jövőjére biztató jel, hogy az intézetbe felvett növendékek mind jobbmódu szülők gyermekei, van közöttük már egy lévai is. A növendékek szabadon választott szakmájukat a legkiválóbb nyitrai iparosmesterek műhelyében tanulják, az intézetben pedig lakáson és teljes ellátáson kívül állandó felügyeletben, gondos nevelésben részesülnek. A szülők kívánságára a fiuk esténként polgári iskolai magánvizsgálatra is előkészítettek. A tartási díj igen mérsékelt.

— **Pártos — Giacomuzzi tragédia** utolsó fölvonása játszódott le a napokban. A marosvásárhelyi törvényszék, annak idején egy hónapi fogháza irélt Pártos Gyulát, mely büntetést azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett s Pártost szabadlábra helyezték. A kir. törvényszék ítéletével, a közbevetett semmisségi panasz alapján a napokban foglalkozott a kir. Curia. A semmisségi panaszt elutasította s a kir. törvényszék ítéletét jóvá hagyta. Ezzel még nem végződött be a gyászos tragédia, mert ez az ítélet oly megrendítő hatással volt az amúgy is idegbeteg emberre, hogy Bpsten, hová Blériot repülésének megtekintésére utazott, megőrült s csak nagy küzdelem után tudták kiszállítani a Lipótmezőre. Mi, ki ismerjük a szerencsétlent s annak hozzátartozóit, csak a legnagyobb részvétellel és sajnálattal emlékezhetünk meg erről.

— **Tüz.** Vanek János vasúti raktárnok lakóházának tetőzete hétfőn délben, a vasúti mozdonyból kipattanó szikra által kigyulladt s elégett. A tüznek nagyobb mérvű elterjedését a gyakorlatról hazatérő katonák s a kivonult tűzoltóság akadályozta meg.

— **A kis trafikuskok érdekében.** A pénzügyminiszter rendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, hogy utasítsák a keületükhöz tartozó dohánygyárúrsokat, hogy a jövőben engedélyeik bevonásának terhe alatt, a náluk megrendelt dohánygyártmányokat a dohánykisarúsnak egyenletesen és minden válogatás nélkül szolgáltatassák ki. Megtiltja továbbá a miniszter, hogy nagyárúrok a nagyban eladásra számt szivarok dobozait felnyithassák, ilyenek átvételére a kisárust nem kötelezhetik. Üdvös rendelkezés az is, hogy ezután nem lesz feltüntetve a szivar dobozokon a „világos” és a „sötét” színjelzés. Végül szigorú utasítást tartalmaz a rendelet arról, hogy a dohánygyárúrsok egyéb áruik vásárlásával ne terrorizálják a kisárúkat.

— **Ref. lelkeszerkezlet.** A barsi ref. egyházmegye lelkeszi kara e hó 14-én tartotta meg szokásos évi vándorgyűlését. Alsóvá-

radon. A lelkeszi karon kívül ott voltak még világi előjárók és a tanítók is. Az értekezlet istentisztelettel vette kezdetét, melyet Sebestény Ferencz gróki lelkesz tartott. S tartalmas beszéddel fejtegette az evangélium prédikálásának szükségességét napjainkban. Majd Birtha József beszélt azon sérelmekről, melyek a ref. felekezetet érik úgy a vallási, mint a társadalmi élet terén. Utánna Czeglédi Sándor nagysallói lelkesz tartott szabad előadást Kálvin és Luther viszonyáról. Az előadás után a lelkeszi kar tartotta meg értekezését. Ennek végeztével Csékey Dávid vendégszerető asztalánál gyűlt össze a lelkeszi kar s a meghívott vendégek, hol a legjobb hangulatban sokáig volt együtt a társaság.

— **Templomszentelés.** A Barsbaracscai ref. gyülekezet 38 ezer korona költséggel templomot épített. A szentelést november hó 7-én végzi Paray Károly esperes Birtha József, Csékey Dávid és Akucs Lajos lelkeszek segédkezője mellett. A templomot Czibulka Rezső helybeli építész tervezte és építette.

— **Áthelyezés.** A m. k. kultuszminiszter Jelitz Regina aranyosmaróti és Tomcsányi Anna Czinkota-Ehman-telepi áll. elemi népiskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **Közgyűlés.** Léva város képviselő testülete szombaton d. u. 4 órákor rendkívüli közgyűlést tartott, melyen 30 munkásháznak fölépítését határozták el a Koháry utcai gazdasági egyleti kert területén, honnét még 791 négyzetöölnyi területet utcának és két kúthelynek is kihatásának. Egyhangú határozatot hozott az Oroszlán fogadó lebontására. (melyet már azóta bontanak is) s új Vigadó építésére, melyet Szauer helybeli vállalkozó cég nyert el 387168 koronáért. S végül Demjén Jénőnek, az Oroszlánbóli kiköltöztesére íránt úgy határozta, hogy az november 1-ig ott marad s akkor a jelenleg Vámos és Kincs által birt. ideiglenes helyiségbe költözhetik, mert akkor már Vámos átmege a Kalvin udvarba Nevezetes közgyűlés volt ez. Századokra kiható két határozatot hoztak. Az első mint humánus célt szolgáló, csak az élvezők áldását, hozhatja maga után. De a másik ki tudja?! Habár elismerjük, hogy nekünk ma már nemcsak a ma, vagy holnap igényeire, közönségére kell tekintettel lennünk, de számitanunk kell sokkal későbbre is; a város fejlődéséhez az idegen forgalom szaporodásához kell alkalmazkodnunk. Tehát vagy ... vagy ...

— **A F. M. K. E. gyujtok jövedelme.** F. M. K. E. évi jövedelmét jelentékenyen szaporították azok az ipari czikkok, a melyek a F. M. K. E. védjeggyel jönnek forgalomba. Mindannyi közül azonban legjobban bevált a budafoki *Unio Magyar Általános Gyufagyártó* által forgalomba hozott F. M. K. E. gyujtok, a melynek összforgalmából a F. M. K. E. 5%-ot élvez. Ezek a jutalékok 1900. október 1-től kezdve, a mikor a F. M. K. E. a nevezett gyufagyárral szerződéses viszonyba lépett, 1909. június 30-ig már meghaladta a 25.000 koronát. Tagadatlatlan olyan tekintélyes összeg ez, a melyet a F. M. K. E. a jövőben sem nélkülözhet. A F. M. K. E. elnöksége sajnálattal kénytelen megállapítani, hogy a F. M. K. E. gyujtok fogyasztásában az utóbbi időben, a külföldről importált gyufa versenye következtében, igen erős visszaesés érezhető. Ez uton kéri tehát föl a F. M. K. E. tagjait, a közhatalóságokat, erkölcsi testületeket, egyesületeket, kaszinókat, de különösen a magyar háziasszonyokat, a kik minden magyar törekvésnek lelkes pártolói, hogy úgy mint eddig, bevásárlásaiknál a jövőben is csak F. M. K. E.

gyujtokat követeljenek annál is inkább, mert bár ez a gyujtok a legkiválóbb minőségű, még sem drágább, mint bármely más jó gyufagyártmány. És a F. M. K. E. évenként négy óvadat tart fon ezeknek a gyujtoknak a jövedelméből.

— **Vegyeszeti iparunk újabb sikere.** Örömmel értesülünk a Kabina szappangyár r. t. a sikereiről, melyet legújabbán, kitünő minőségű vegyítiszta Viaszszinzappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével ért el. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes kézföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszinzappant a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **Pöstyén fürdőböl.** A pöstyéni Rónai-nagyszállót, mely már hosszabb idő óta anyagi nehézségekkel küzdött, megvette Erdődy Imre gróf galgóczi nagybirtokos, Pöstyén fürdő tulajdonosa, 1.200.000 koronáért. Az új tulajdonos a szállót 25 évre bérbeadta a Winter-testvéreknek a kik a fürdőt is bérlik. — A fürdőtelepen a jövő év tavaszáig nagyszabású építkezések lesznek; többi közt tervbe van véve egy új s a legmodernebb igényeknek megfelelő fürdőházak építése.

— **Anyakönyvi kivonat, 1909 okt. 16-tól okt. 23-ig.**

— **Születések.** Lehoczky Béla, Bús Erzsébet, leány Mariá Erzsébet. Budaváry Ferencz, Ullrich Ludmilla, fiu Ferencz. Svarba Endre Ghimesy Erzsébet, leány Magdolna Erzsébet Ocsják György Jaros Maria fiu József. Bálint József Baka Julianna. leány Margit.

— **Hazaság.** Pigmond Gyula Presztolánszky Anna rkath. Csepány Elemér Duben Maria, rkath. Szekesváry János Akucs Eszter, ref. lj. Lukács János Varga Maria, rkath.

— **Halalozás.** Hajdu Erzsébet rkath. 19 éves. Tüdögümökör. Sente Ilona ref. 21 éves. Tüdögümökör. Szabó István, rkath. 35 éves. Tüdögümökör. Macsuha Maria ág. h. ev. Tüdöb. Spisák Antalné Dékay Julianna rkath. 58 éves. Pajzsmir. gyarak.

Közgazdaság

A fák, rózsák, cserjék- és összes fa-nemű csemeték ültetése ősszel.

Sokszor csodálatos, hogy az ember mily szívesen ragaszkodik hagyományaihoz és szokásaihoz s ismételt felvilágosítások és tárgyilagos oktatások dacára mily nehezen szakít azokkal s barátkozik meg újításokkal. Ezt az esetet különösen a fák, rózsák, cserjék stb. ültetésénél konstatálhatjuk. Még mindig túlsok ültetetik tavasszal! Mennyi jó-akarat, mennyi lelkesedéssel megkezdett kertészeti tevékenység jut ezáltal zátonyra!

Ha a természet ősszel pihenőre tér s vele a fák és cserjék a nedvkeringést beszüntetik, ha a növények lombot hullatnak s a bekövetkező hosszú téli alvásra előkészületeket végezték a növéssel és hajtással felhagynak, már a kezdő kertészkedő is megérezheti, hogy a pihenés ezen állapotában az ültetés és átültetés összehasonlatlanul nagyobb eredmények kísérik, mint ha ezt tavasszal végeznék. A nedvkeringés már januárban indul meg, a nap melege már akkor ingerli megújuló életműködésre a rügyeket és gyökereket, nagyfontosságú tehát az ültetés ősszel végeztetni, hogy a fa, cserje vagy rózsza a következő kihajtást zavartalan pihenésben előkészíthessék. Ha az ültetést

tavaszra hagyjuk, amikor már minden haj, vagy rügyez, akkor szükségszerűleg a nedvkeringés hatalmas visszaszorítása következik be, a hajtás megzavartatik, az életműködés hosszabb időre megkötöttik, ez által pedig erőszakkal gyengítik a növény életképességét. Viszont ősszel a fa, cserje vagy rózsza teljesen pihenő állapotban jó új rendeltetési helyére, az őszi és téli nedvesség, kellőleg lehet a frissen felásott talajba, a növény gyökereivel ennek következtében leülepedik s mihelyt a januárban mindinkább magasabbra törekvő nap melege a növényi életben észrevehetővé válik a már ősszel ültetett fák és cserjék rügyei megdagadnak, életműködésük újabb akadálytalanul kifejtethetik. A tavasz ébredésével az ősszel ültetett fák friss zöld lombdiszt mutatnak, a tavasszal ültetettek ellenben sokszor május végéig sínylőnek s csak lassan és fokozatosan lábbadnak.

Mühle Árpád, az ismert temesvári faiskolatulajdonos kiterjedt vevőkörét évek hosszú sora óta lankadatlanul serkenti az őszi ültetésre s a kertbarátok érdeklőiben ismételen fáradozik az őszi ültetés előnyeinek ismertetésében. Azon általánosan ismert és méltányolt sikerek, melyek a temesvári faiskolából származó fákkal, rózsákkal stb.-vel elérték, országrészben az őszi ültetésnek tulajdonítandók. Seynolds Hole, a világhírű angol rózsatenyésztő, más szaktekinnyekkel ellentétben, kik a fa- és rózsza ültetésről egész köteteket írtak, mint a fültetés alpháit és omegáját csak e két lathá eső szót: „Ültészetek novemberben“ hirdette barátainak. E bölcs mondat lapidáris rövidségében fölfeltele a fiatal ültetvények egészséges és erőteljes növekedésének.

Az őszi buza üszög elleni csávázásáról.

Oly dolog ez melyről már sokat és sokan írtak s mégis kiszagdánk között e tekintetben a legnagyobb tájékozatlanság uralkodik. Az évről évre mutatkozó üszög kártétel könnyű szerrel és kevés fáradsággal megakadályozható volna a csávázás lelkismeretes keresztülvitelével. Nem mondom, hogy a gazdák nagy része éppen nem páczol csak hogy azt rosszul végzi s ha buzája mégis üszögös a csávázó szer tökéletesen voltában keresi a hibát s elvesztvén bizalmát végleg fejhagy azzal.

A csávázás biztos ellenszere az üszögnek, ha az jól hajtatik végre. Van erősebb és gyengébb oldattal való pácolási mód. Az erősebb oldat készítéséhez egy hektoliter vízhez 2 klg. a gyengébbhez fél kg. rögálicot kell adni. A vásárolt rögálicot apró porrá törve egy 3-4 liter langyos vizet tartalmazó edénybe beleöntjük s addig kavargatjuk a míg az tökéletesen fölolvadt. A víznek nem szabad egészforrónak lenni, mert akkor a gálicz már erejét elveszi. A felolvastott oldatot beleöntjük egy hordóba vagy kádba s annyi vizet adunk hozzá, a hányszor két illetve fél kgr. gálicot számítottunk. Egy rud segítségével többször átkevervén kész az oldat a csávázáshoz. Az edénybe annyi buza önthető, hogy e fölött a víz legalább tenyérnyire álljon. Ha erős páczlevet készítettünk, akkor abban a buzát jól felkavarjuk, a miközben a léha üszögös szemek a felszínre kerülvén azokat lemérjük. Az oldatban lévő buzát tenyér között jól át kell dörzsölni, hogy az egész üszögös szemek szétnyomva a bennök lévő gombák elpusztuljanak. Néhány percznyi ilyen kezelés után a hordó tetejére két rudat fektetünk s filkas segít-

ségével a búzát kiszedvén azokra tesszük, hogy a víz lecsúrognon minék megtörténte után tiszta szellős helyre tenyényi vastagon a búzát kiterítjük, a hol néhány óra alatt annyira megszárad, hogy bátran lehet vetni.

A gyénebb csávázó lé készítésnél a munka ugyanigy történik azzal a különbséggel hogy ott a búzát 12 vagy 14 óraig az oldatban kell hagyni.

Két százalékos pácziénél erősebbet készíteni nem szükséges, mert az már drágább s éppen csak úgy öli meg az üszög gombákat, mint a 2 százalékos, sőt a nagyon erős még a buza csirázó képességének is ártalmára lehet.

Aki a csirázásnál ezt a kis fáradságot sajnálja s csak bögrével locsolja meg az elvetendő búzáját, az ne csodálkozzon, ha az üszög rendes vendég termő földjein.

Ettől a vetőmag előkészítéstől csak úgy várhatnak teljes sikert, ha azt a község minden gazdája kivétel nélkül végzi, mert van olyan fajtája az üszögnek, a mi aratáskor szét porlik s a szél egyik darab földről a másikra hordja.

Téves az a nézet, hogy száraz föld és száraz időjárás mellett nem jó csávázni. Ilyenkor a búzát tökéletesen ki kell szárítani, hogy a csirázásnak ne indulhasson.

Tudunk kell még azt is, hogy az így előkészített magkól holdankint egy negyed résszel többet kell számítani, mert meg lévén duzzadva egy hektoliterbe kevesebb szem fér el belőle. A már megcsávázott búzát olyan zsákba szedjük fel, a miben megelőzőleg üszögös buza nem volt, mert ellenkező esetben a bizárol a zsákra ráragadhatnak az üszög gombák s akkor hiába alvó munkát végeztünk.

(Barsi Gazda.)

Nyiltér*)

Nyilatkozat.

A Lévai Órálló 36. számában, ifj. Galambos István tanú vallomásaként azt közli, hogy én Ördögh Lajos vendéglőjében tőle és társaitól fáklyásmenet céljaira pénzt szedtem; de mivel én sem tőle sem társaitól pénzt nem szedtem és akitől ez eredt szemérmetlen hazug ember.

Léva, 1909. október 22.

Csuvara Mihály

(* E rovat alatt közlőtekért felelőséget nem vállal a szerkesztőség.)

812 végrh. sz.
1909.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel köz-
híró teszi, hogy a lévai kir. bíróságnak 1909 évi
V. 332 I sz. végzése folytán Dr. Steiner Oszkár
ügyvéd által képviselt Steiner Henrik felperes részére
300 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás folytán alperesétől lefoglalt és felül 945 ko-
ronára becsült ingóságokra a lévai kir. bíróság 1909
V. 33. 22 számú végzésével az arverés elrendeltetvén,
annak a korábbi vagy felülfoglaltak követelése ere-
jéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek
volna, Nemesorosiban leendő megtartása hátráridőül
1909 évi október hó 27 és következő napján délután 1/2 3
óraja kitűzetik, amikor a bíróság felülfoglalt tőkét,
egy szekér egy eszplógép és más gazdasági gépek,
kocsik egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek kész-
pénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is
el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előverezendő in-
góságok vételárából a végrehajtató követelését meg-
előző kielégítettéshöz jogot tartanak, amennyiben
részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és
ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, el-
sőbbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdésig alulirt
kiküldöttél írásban vagy pedig szóval bejelenteni
el ne mulasszák.

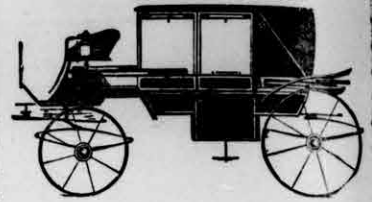
A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság
tábláján történt kifüggesztését követő naptól szá-
míttatik.

Kelt Léván, 1909. évi október hó 12. napján

Karácsonyi Pál
kir. bír. végrehajtó.

Engel József és fia

csemege és fűszer üzletében, naponta
friss felvágott, sonka és kolbász árak

Györgyi Lajos

szíjgyártó nyerges és kocsifényező,
Léván, Szepessy-utca 5-ik
és Kálnai-utca 3-ik szám alatt.

Saját bogsnár műhely.

Ajánlja saját készítményű ló-
szerszámokat, nyereg felszerelé-
seket, utazó bőröndöket, és táska
különlegességeket.

Óriási pekingi kacsák

kaphatók: tojó 5 K. kacser pedig 7 K.
Baromfi udvar Nagysáro.

Schönstein Henrik, férfi- és női divatárak
nagy választékban.

MEGHÍVÓ.

Az alant felsorolt cégek

MAGGI-TERMÉKEIBŐL

a napokban egy kis kiállítást rendeznek. Nevezetesen

a Maggi-féle húisleves-kockákkal

a Maggi-féle leves-izesítővel . .

a Maggi-féle leveseivel táblákban,

amelynek megtekintésére mindenkit meghívunk.

E kiállítás különösen érdekes háziasszo-
nyok részére, mert itt ezen cikkek gyakor-
lati alkalmazásával ismerkedhetnek meg.

Engel József és fia, Kern Testvérek, Kertész Lajos, Knapp Ignác.
— Lóserth Dezső. —

SCHULCZ IGNÁCZ LÉVA,

villanyerőre
berendezett
könyvnyomdája.

Papír és írószer kereskedés.

Irodai felszerelések.

Üzleti könyvek gyári raktára.

NYOMTATVÁNYOK

minden szakmához a
legszebb kivitelben
gyorsan és olcsón készülnek.

Névjegyek 1 óra alatt készülnek.

Látszerek és optikai áruk nagyválasztékban kaphatók Greiner Zsigmondnál Léván. Kálvin-tér. Javításokat is elfogad.

Kézimunkák és női kalapok izléses kivitelben Pinter Józsnál Lévan.

Koháry utcában huszonöt éven át volt fűszer üzlethelység berendezéssel és lakással együtt kiadó bővebbet

Józsefcsek Géza
Lévai takarékos és hitelintézeti főkönyvelőnél.

Schulcz Ignác

papírüzletében

a legizlésebb és legújabb levélpapírok érkeztek.

naponta ujdonság

képeslapokban

Szivarkahüvelyek!

100 darab 20 fillér.

Interurbán telefon sz. 24.

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Férfi és női divatcikkek
Holzmann Bódognál Léván.

Kóser füstölt húsárak

u. m. felvágottak, virstli, veroneser szalonna györi, szalámi bécsi gyártmány, mindennél időben frissen kapható. Virstli kedden, szerdán és szombaton frissen érkezik.

Hochberger Berta üzletében
Léván, Teleky utca 23.

Tanoncz felvétetik fizetéssel vagy ellátással
Tulassay József lakatosnál
Léván.

KOHN NATHAN ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

—• készítője. —•

Megbízható bevásárlási forrás.
Levélbeni megkeresésre mintákkal személyesen teszem tiszteletemet.

„Kobrak“ cipők egyedüli raktára.

POLLAK ADOLF LÉVA.

Ajánlja rendkívüli jó minőségű
cipőit igen jutányos árakban.

Oriási választék üveg, porcelán,
lámpa és játék árúkbán.

Képek keretek minden kivitelben.

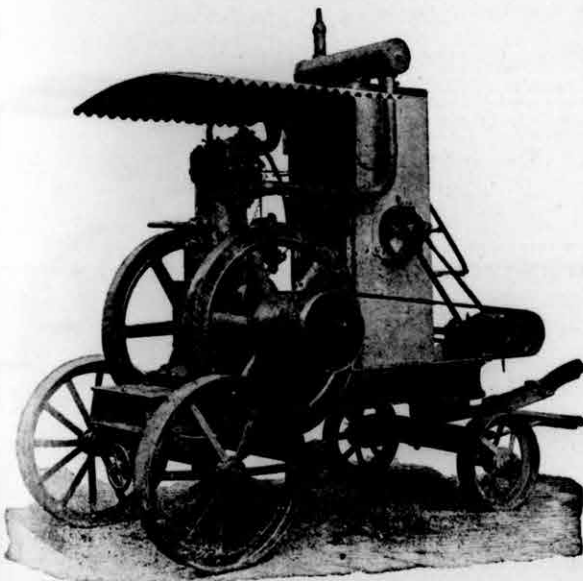
Épület üvegezési vállalat!

Játék árúk!

Kosár árúk!

„Kobrak“ cipők egyedüli raktára.

Knapp Dávid Léva, mezőgazdasági- és varrógépek raktára.

Van szerencsém nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy mezőgazdasági gépek... raktáraitam... kibővítettem

tej- és vaj
gazdasági
gépekkel

és ezen gépekben a legelsőrendű

ALFA SEPARATOR R. T.
budapesti cég
képviselőjét bírom.

Raktáron állandóan láthatók.

Felhívom a tisztelt gazdák közönség figyelmét a közlekedő cséplési idény alkalmával legjobb hazai gyártmányú

Hoffher és
Schrantz-féle

cséplőgépekre.

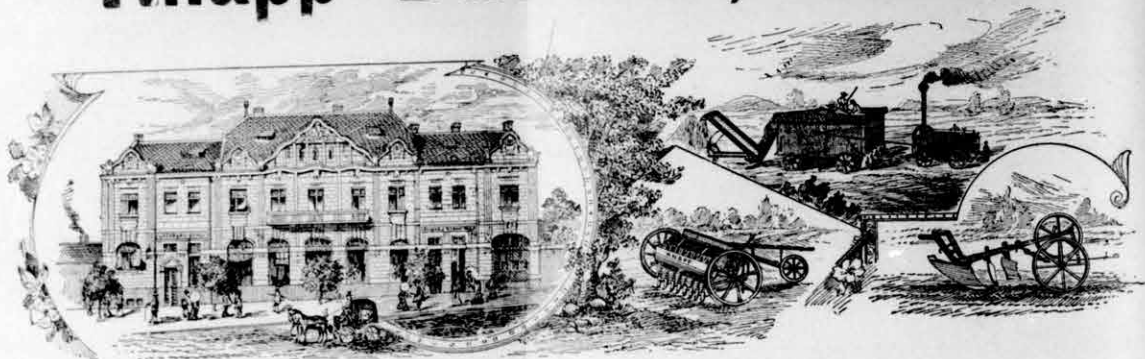
Ganz-féle

locomobilok

melyek raktáron
állandóan üzemben
láthatók.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál, Léván.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. s Tsa.
Mc. Cormick * * *

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók. * * *

Műkölapos jégszekrények. ————— Világhírű lánczoskutak.

Községi és kerti fecskendők.

**Használjunk
KABINA-féle**

**- - Viasz - -
színszappant**

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb;
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

A lévai fogadó

bontásából kikerülendő használt
ajtók, ablakok, fedélfa és egyéb
anyagok jutányos áron eladók.

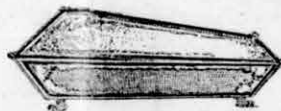
Értekezhetni:

Szauer Izidor és Mór
cégnél Léván.

WEISZ SIMON

NÖRINBERGI- ÉS ROVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart
fa ércz koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

STEINER JÓZSEF

kárpitos-, díszítő és butorkereskedő

LÉVÁN, Petőfi-utca 13. szám.

Kárpitos és díszítő munkák a legujabb kor követelményei szerint a leggyorsabb idő alatt pontosan készülnek.

Saját asztalos műhelyemben a legmodernebb lakberendezéseket készítek. Helyben, hívásra hához megyek!